

УДК 811.14'06:811.111]'367(045)

**ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ КРИТЕРІЇВ
СИНТАКСИЧНОЇ ПОДІЛЬНОСТІ ПРИЙМЕННИКОВИХ ЕКВІВАЛЕНТІВ
(НА МАТЕРІАЛІ ПРИЙМЕННИКОВИХ ЕКВІВАЛЕНТІВ ПРИЧИНИ
АНГЛІЙСЬКОЇ ТА НОВОГРЕЦЬКОЇ МОВ)**

**Хоровець В.Є., старший викладач
кафедри теорії та практики перекладу
Маріупольський державний університет**

У статті досліджено основні підходи до визначення статусу прийменникових еквівалентів. Сформовано реєстр прийменникових еквівалентів причини в англійській і новогрецькій мовах. Здійснено зіставний аналіз можливих модифікацій прийменникових еквівалентів причини в досліджуваних мовах.

Ключові слова: прийменникові еквіваленти, когезія, препозиціоналізація, модифікації, детермінант.

В статье исследуются основные подходы к определению статуса предложных эквивалентов. Составлен реестр предложных эквивалентов причины в английском и новогреческом языках. Представлен сопоставительный анализ возможных модификаций предложных эквивалентов причины в исследуемых языках.

Ключевые слова: предложные эквиваленты, когезия, препозиционализация, модификации, детерминант.

Khorovets V.Ye. ON THE QUESTION OF DEFINING CRITERIA OF THE PREPOSITIONAL EQUIVALENT SYNTACTIC SEPARATNESS (BASED ON CAUSAL PREPOSITIONAL EQUIVALENTS IN ENGLISH AND MODERN GREEK)

The main approaches to defining the status of prepositional equivalents are dealt with in the article. Lists of causal prepositional equivalents in English and Modern Greek have been compiled. Typological analysis of possible modifications of causal prepositional equivalents in the languages under research has been carried out.

Key words: prepositional equivalents, cohesion, prepositionalization, modifications, determiner.

Постановка проблеми. Питання з'ясування сутності та статусу прийменникових еквівалентів (далі – ПЕ) (утворень, які складаються з двох або більше компонентів, співвідносні зі значенням прийменників і є результатом дії процесу граматикалізації) як одиниць проміжного рівня мовної системи активно досліджується в сучасних вітчизняних і зарубіжних мовознавчих розвідках. Наразі найгострішою проблемою дослідження цих перехідних утворень є питання визначення межі між прийменниковими еквівалентами та вільними сполуками, що й зумовлює актуальність дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сучасному етапі розвитку мовознавчої думки спостерігається посилення уваги до проблематики нарізно оформлених прийменників. Зокрема, цим питанням займаються О. Антонова, Н. Куш, Т. Левакіна, А. Лучик, О. Пособчук [1; 2; 3; 4; 5]. Більшість дослідників ПЕ зосередили увагу на визначенні статусу цих міжрівневих одиниць, їх семантичних зв'язках, особливостях структури та сполучуваності на матеріалі слов'янських мов. Утім, дослідженню нарізно оформлених прийменників германських і новогрецької мов усе ще бракує належної уваги.

Постановка завдання. Мета цієї розвідки – з'ясування критеріїв синтаксичної подільності та можливих модифікацій ПЕ зі значенням причини в англійській і новогрецькій мовах. Окреслена мета передбачає вирішення таких завдань:

- 1) висвітлення основних підходів до визначення статусу ПЕ;
- 2) формування реєстру ПЕ причини в англійській і новогрецькій мовах;
- 3) здійснення зіставного аналізу можливих модифікацій ПЕ причини в досліджуваних мовах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Нагальною проблемою дослідження ПЕ є питання визначення межі між прийменниковими еквівалентами та вільними сполуками. У зв'язку із цим постає питання визначення критеріїв одиниць для аналізу. З одного боку, частину цих одиниць зараховують до складених прийменників [2; 6], з іншого – ця група являє собою відкриту систему, яка активно поповнюється новими елементами, що різняться за ступенем входження до прийменникової системи.

Для того, щоб аналітична формація набула службових ознак, необхідна наявність певних умов, сприятливих для розвитку релятивної

спроможності. Одним із основних чинників, що уможливають перехід словоформ із частиномовної категорії, є зневиразнення їхнього лексичного значення та поступовий розвиток семи релятивності [1; 6]. Не менш важливою умовою для переходу до класу прийменників є регулярне вживання в незвичних синтаксичних контекстах, зміна синтаксичної функції, утрата автосинтаксичності [1; 4; 5]. Усе це призводить до втрати такими одиницями ознак вихідної частини мови та її функціонування в якості типового представника прийменникового класу.

Утім, прийменникові сполуки, що перебувають у процесі або вже зазнали препозиціоналізації, важко піддаються обліку, оскільки майже неможливо перерахувати всі варіанти сполучень повнозначного слова з прийменником, які можуть бути потенційними складеними прийменниками.

Як уже було зазначено, серед мовознавців немає єдності щодо того, які із цих аналітичних формацій уже завершили процес препозиціоналізації та повністю набули системних ознак прийменників, а які ще перебувають на стадії формування прийменника. Тому такого типу перехідні випадки в мовознавстві тлумачаться по-різному. Одні науковці віддають перевагу формі й виділяють тут різні слова, інші вчені такі сполучення називають одним словом (еквіпрійменники [3], неповнозначні лексичні комплекси, співвідносні з прийменниками [7], прийменникові лексії [6], прийменникові еквіваленти [2], прийменникові еквіваленти слова [1; 4; 5] та ін.).

В англійському мовознавстві теж тривають пошуки відповідної дефініції, що здатна відобразити суть нарізно оформлених прийменників. З аналізу низки праць англістів випливає, що в англійській мові є велика кількість прийменниково-іменниково-прийменникових конструкцій (PNP-constructions), що виконують функцію прийменників [8]. Неможливість установлення чітких меж між власне складними прийменниками та виразами, наближеними до них за значенням і функціями, зумовила неусталеність термінологічного апарату та співіснування різних термінів на позначення цього явища: квазіприйменники (англ. quasi-prepositions) [9], фразові прийменники (англ. phrasal prepositions), словосполучення на кшталт прийменників (англ. preposition-like word formations) [10], групові прийменники (англ. group prepositions) [11; 12], складні прийменники типу прийменникової фрази, вторинні напівприйменники

(англ. complex prepositions of the prepositional phrase type, secondary semi-prepositions) [10]. Утім, більшість учених в англістиці послуговується терміном «складні прийменники» (complex prepositions), зазвичай маючи на увазі сполуки, що вже повністю чи майже повністю пройшли процес препозиціоналізації. Досліджуючи складні прийменники типу прийменникової фрази (у термінології автора – «complex prepositions of the prepositional phrase type»), А. Клегр відзначає виключно високу продуктивність складних прийменників цього типу внаслідок того, що ці одиниці характеризуються відкритою структурою та формують градієнт, з одного боку якого знаходяться власне складні прийменники, а з іншого – вільні прийменникові сполучення [10, с. 51–52]. Отже, градуальний характер зазначених сполук вимагає створення надійних критеріїв для їх ідентифікації.

Неоднозначність і дискусійність статусу цих сполук засвідчив Е. Круйзинга ще на початку ХХ століття, розрізняючи прості прийменники та групові (англ. group prepositions). Він наводив приклади сполук, уживання яких однаковою мірою (без зміни значення) поширене як з артиклем, так і без нього (in presence of – in the presence of). Це пояснюється збереженням кожним елементом свого незалежного значення у свідомості багатьох мовців [12, с. 345–346].

Під час аналізу ПЕ зі значенням причинних відношень на матеріалі корпусних текстів публіцистичного та художнього характеру спостерігаємо широке вживання подібних паралельних конструкцій:

“In the light of these partial versions of reality, I suggest there is a need to look beyond the surface presentation, whether handed out in the form of a press release or in the crime statistics which senior officers consistently use as an indication of social mayhem” (1);

“In light of these findings, we suggest that social work needs to move away from profession-centred approaches to education and practice and towards a reconceptualization of its place in social welfare and social development efforts” (1).

Найбільш поміркованою, на наш погляд, є думка про градуальний характер цих одиниць, яку розвинули Р. Квірк та інші вчені: від таких, що вже завершили процес препозиціоналізації та тяжіють до ядра класу прийменників, і до тих, які менш препозиціоналізовані й знаходяться на іншому полюсі континуума, тобто ближче до вільних сполучень [11]. Отже, усі нарізно оформлені одиниці, які характеризу-

ються тим чи іншим ступенем препозиціоналізації, є лише проміжною ланкою на шляху до нових власне прийменників.

Досліджуючи англійські складні прийменники, Р. Квірк та інші вчені констатують, що між ними та вільними прийменниковими сполуками немає чіткої межі, тому дослідники запропонували «шкалу зв'язності (когезії)», для якої вони визначили дев'ять критеріїв синтаксичної подільності, відзначаючи, що прийменник, на відміну від вільної прийменниково-іменниково-прийменникової конструкції, не дозволяє жодній з дев'яти модифікацій [9, с. 671–672]. Отже, чим більшої кількості критеріїв відповідає прийменникове сполучення, тим далі воно в граматичному сенсі від прийменників.

На основі аналізу англійських і новогрецьких ПЕ зі значенням причинних відношень було визначено, що зазначені конструкції не дозволяють усі типи модифікацій одночасно. Проте серед англійських ПЕ зі значенням причини зафіксовано приклади майже всіх типів модифікацій. Найпоширенішим типом модифікації є можливість додавання артикля (означеного, неозначеного та нульового) до іменника. Наведемо типові приклади зазначеного типу варіації:

“This scheme was shrewd, but for the fact that the “crumbling” in England came too late, when much SNP support had already drifted to Labour in expectation of a hung parliament, and wasn't registered at all in the polls” (1);

“It is not that people should be righteous in the expectation of some reward but rather they should behave righteously because of an inherent desire to do so” (1);

“Police and security forces were urged to exercise the “greatest possible restraint” in face of the “impatience of critical citizens” and reformists were begged not to take part in unauthorised demonstrations” (1).

Аналіз текстів художнього та публіцистичного дискурсу корпусу англійської мови дозволив прослідкувати, що одиниці, в яких варіант без детермінанта виявляє значно вищу частотність, превалюють над тими, які частіше вживаються з артиклем, у чому простежується вияв мовної економії та тенденція до абстрагізації, а отже, більше наближення до прийменникового класу.

У матеріалі вибірки текстів корпусу новогрецької мови серед ПЕ зі значенням причинних відношень зафіксовано лише три випадки з варіативним використанням артикля: *λόγω* (της) *έλλειψης*, *για* (την)

επιδίωξη та *με* το *πρόσχημα*. Проте серед них є певні відмінності в аспекті вживання. Варто зазначити, що в конструкції *λόγω έλλειψης* варіант без артикля вживається набагато частіше; використання артикля в складі одиниці *για* (την) *επιδίωξη* не впливає на частотність уживання. Варіативність конструкції *με* το *πρόσχημα* впливає на відмінок, яким вона керує: варіант без артикля вимагає після себе знахідного відмінка, у той час як варіант з артиклем – родового:

«Όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση της τροπολογίας «πολλά θρησκευτικά δόγματα και εκκλησίες επιτρέπουν την καύση των νεκρών, αλλά λόγω έλλειψης νομοθετικού πλαισίου, αυτό δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα» (2);

«Τέλος, απαντώντας σε ερωτήσεις των σπουδαστών σχολίασε: «Οι ομάδες της Θεσσαλονίκης έχουν ταλέντα, αλλά δεν μπορούν να τα κρατήσουν λόγω της έλλειψης χρημάτων, ενώ ο κόσμος δεν έχει υπομονή... Το ελληνικό μάσκετ δεν διαχειρίστηκε και ούτε εισέπραξε φυσικά όλα τα κέρδη από την κατάκτηση του Ευρωπαϊκού του '87» (2);

«Δηλαδή, είναι αναμφίβολο ότι οι κατηγορούμενοι συμμετείχαν σε ένα «πολιτικό μόρφωμα» (μια πολιτική ομάδα) για την epidίωξη της πολιτικής τους στρατηγικής (που ήταν η ανατροπή του αστικού καθεστώτος, όπως λένε σε κάποιες προκηρύξεις)» (2);

«Ξέρετε, δεν πρόκειται για διαμαρτυρία με ιδεολογική βάση, αλλά για epidίωξη ιδίου οφέλους από μια μικρή ομάδα ατόμων» (2);

«Θα περάσουν κάποια χρόνια που το NATO ειδικώς θα εξελιχθεί σε επιθετικό από αμυντικό δήθεν οργανισμό, με πρόσχημα τις εφαρμοσμένες ανά τον κόσμο αρχές του μαρξισμού, που είναι τελείως αντίθετες με το αμερικανικό κατεστημένο» (2);

«...Και να στρέψει την προσοχή του, όπως έκανε τον προηγούμενο αιώνα, στις σημερινές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που γίνονται με το πρόσχημα της τρομοκρατίας από δημοκρατικές (υποτίθεται) κυβερνήσεις» (2).

Отже, варіативність уживання артикля вказує на нижчий ступінь граматикизованості порівняно з одиницями, які не дозволяють цього типу модифікації, проте вищий, ніж у тих, які вживаються з артиклями (υπό την επήρεια, με το θέλημα тощо).

З огляду на можливість/неможливість уживання з артиклем, варто згадати конструкцію *υπο την απειλη*, яка (в якості ПЕ причини) має у своєму складі означений артикль. Водночас досліджуваний матеріал засвідчив один випадок уживання зазначеної конструкції без артикля, але в іншій функції – означення.

Подібну різницю спостерігаємо й на прикладі одиниці στην απάντηση: з артиклем вона функціонує як ПЕ зі значенням причини, а без нього (σε απάντηση) – в якості прислівника. Порівняємо такі речення:

«Με αφορμή την έντονη συζήτηση και αντιπαράθεση που ανακίνησε η τροπολογία του υφυπουργού Οικονομικών, Γεώργιου Δρυ, σχετικά με τη ρύθμιση χρεών των ΠΑΕ της Θεσσαλονίκης, η οποία κατατέθηκε αλλά δεν ψηφίστηκε, έπειτα από έντονο παρασκήνιο και όπως «διέρρευσε» υπό την απειλή παραίτησης – εικονικής ή πραγματικής – του Θρασύβουλου Λαζαρίδη, οι απαντήσεις των υποψηφίων δημάρχων Θεσσαλονίκης, οι οποίες δόθηκαν σε ανύποπτο χρόνο, παρουσιάζουν εξαιρετικό ενδιαφέρον» (2);

«Την απαγόρευση του διεθνούς εμπορίου χαβιαριού και των άλλων προϊόντων που προέρχονται από τον οξύρρυγχο, ένα ψάρι σπάνιο με παρουσία 300 εκατομμυρίων ετών στη γη, αποφάσισε ο Cites, ο διεθνής οργανισμός για το εμπόριο των υπό απειλή εξαφάνισης ειδών» (2);

«Στην απάντηση της διοίκησης του ΟΑΕΔ αναφέρεται ότι «οι κείμενες διατάξεις είναι αυστηρές και εφαρμόζονται για όλους τους αλλοδαπούς και ημεδαπούς εργάτες» και «η ικανοποίηση του αιτήματος θα συνιστούσε διακριτική μεταχείριση» (2);

«Σε απάντηση καταφθάνει μια θλιβερή παρικμασμένη φιγούρα» (2).

Модифікації, що дозволяють опустити один із компонентів (крім детермінанта), замінити прийменник і комплемент присвійним займенником або вжити конструкцію без комплементу, неможливі в рамках ПЕ причини. У нашій вибірці зафіксовані випадки заміни прийменника та комплементу англійських прийменникових сполук, у семантиці іменникових компонентів яких є значення спонування до дії (таких, як at the command of, at the suggestion of, at the request of), присвійним займенником. Але в такому разі ПЕ змінює свій статус, оскільки починає функціонувати як прислівник.

“In an extract from a journal (the only one to survive from the trip), which Eliza kept during that September, she describes this brief outing at the command of her restless husband...” (1);

“At his command all four took off their masks and tracksuit tops and threw them through the windows on to the garage floor” (1);

“The museum invited him, said one of its officials, at the suggestion of “the State Department, which advised us that Tudjman was democratically elected” (1);

“At his suggestion, two soldiers from the Senussi tribe, a local Libyan people some of

whom served as auxiliaries to the British Army, were included who could act as guides” (1).

Аналіз корпусних даних свідчить про тенденцію до збільшення частотності конструкцій вищезгаданого типу, які функціонують як прийменники, порівняно з їх функціонуванням у якості прислівників, у чому простежується спрямованість до посилення процесу препозиціоналізації. Подібну тенденцію спостерігаємо й у матеріалі вибірки новогрецької мови.

Іншим типом модифікації, який зафіксовано серед англійських ПЕ, є субституція прийменника 1 або прийменника 2. Наприклад, ПЕ by/at the will of може вживатися з різними первинними прийменниками в якості початкових компонентів:

“By the time that Baldwin again met the TUC representatives, at 9 p.m., he was, by the will of the Cabinet, a long way back from the position of the previous night, and embarrassed by the movement” (1);

“The accountant “deals with the business, but not the personality, of the client” and “a wilful activity necessitates legal services which are initiated, and can be terminated, at the will of the client; but the necessity of contacting a doctor emerges out of circumstances which are beyond human control” (1).

Проте на прикладі текстів корпусу англійської мови можна прослідкувати, що одиниця by the will of виявляє набагато вищу частотність (майже в три рази).

У якості ілюстрації субституції кінцевого прийменника наведемо приклад ПЕ in protest against/at:

“Another 500 judges and 5,000 court employees have resigned out of fear or in protest against inadequate protection” (1);

“Wang, the computer company, has stopped its sponsorship of the Leinster senior league competition in protest at the Irish RFU’s links with the South African Rugby Board’s centenary celebrations this summer” (1).

Спостереження за новогрецькими ПЕ також дозволяє виявити подібні варіації, проте, на відміну від англійських причинових ПЕ, новогрецькі конструкції дозволяють субституцію лише початкового прийменникового компонента: στη/εις μνημη, σε/εις αναμνηση, σε/εις ένδειξη. Приклади свідчать про те, що в усіх цих випадках відбувається варіювання однакових прийменників, і, таким чином, про певну віддаленість цих одиниць від вільних сполук. З іншого ж боку, відомості дослідження корпусних текстів дають змогу визна-

чити, що прийменник *σε* виявляє набагато вищу частотність і, таким чином, витісняє варіант із подібною семантикою. У цьому проявляється прагнення мови до економії. Під час аналізу структурних особливостей новогрецьких ПЕ та їх можливих модифікацій привертає увагу конструкція, ядром якої є іменник *χαρη*, оскільки він може продукувати одночасно дві конструкції причинової семантики: із прийменником *για* в препозиції, вимагаючи родового відмінка, і з прийменником *σε* в постпозиції з керуванням знахідним відмінком, при цьому одна з них об'єднує в собі значення причини зі значенням мети, у чому вбачаємо прояв мовної економії.

«*Η προσωπική άποψη της γράφουσας, που πέρασε ώρες «παίζοντας» με το καινούριο μηχανάκι της Apple – κι όχι μόνον για χάρη της δουλειάς, είναι ότι μόλις κανείς συνηθίσει τα διαφορετικής εργονομίας πληκτρολόγιο και ποντίκι, ερωτεύεται αυτή τη γρήγορη και εύκολη συσκευή για οικιακή χρήση»* (2);

«*Χάρη στη θετική ανταπόκριση των βρετανικών αρχών στο αίτημα των Ισπανών δικαστών, ο Πινοτσέτ «παγιδεύτηκε» στο Λονδίνο»* (2).

Наступний тип модифікацій передбачає вільне поширення іменникового компонента шляхом додавання прикметника чи присвійного займенника. Цей тип модифікацій дозволяють лише окремі ПЕ, оскільки в нашій вибірці текстів художнього та публіцистичного характеру двома мовами зафіксовані лише поодинокі випадки такої модифікації. Так, англійський ПЕ *in pursuit of* може бути поширений за рахунок прикметника чи присвійного займенника:

“*Things, however, came to a head one day when a veterinary surgeon on his rounds, in a regulation Volvo estate, was alarmed to see Noddy tearing towards him on the wrong side of the road, in hot pursuit of a Transit van*” (1);

“*Mrs Maugham was a great shopper in large department stores, and she could not resist their sillier notions; if anyone had accused her of extravagance, she would have roundly rebuffed the accusation as fantastic and perverse, and yet she must have spent many useless pounds in her pursuit of useful acquisitions. Similarly, she always maintained that she hated clutter-clutter, implying, in her tone, the dense decorative drawing-room knick-knacks of Victorian England and yet clutter reigned in all her rooms*” (1).

Аналіз фактичного матеріалу також засвідчив наявність у новогрецькій мові двох ПЕ зі значенням причини, що дозволяють поширення за рахунок додавання прикметника: *για την επιδίωξη* і *κατόπιν αιτήματος*.

І якщо прикметники та присвійні займенники, за рахунок яких може бути поширена англійська конструкція *in pursuit of*, можуть варіюватися, то в матеріалі вибірки корпусних текстів новогрецької мови зафіксовані окремі випадки вживання лише двох конкретних прийменників. Наведемо такі приклади в якості ілюстрації зазначеного спостереження:

«*Στην παρθενική ομιλία του στο υπουργικό συμβούλιο, ακούσαμε τον πρωθυπουργό να μιλά συγκεκριμένα για αποκατάσταση της αξιοπρέπειας στις σχέσεις πολίτη-κράτους, πάταξη της εκτεταμένης διαφθοράς, για διάφανη και χρηστή διαχείριση του ευρώ του πολίτη και για πράσινη ανάπτυξη, για αναδιανομή, αξιοκρατία, μόρφωση, για τη διαρκή επιδίωξη καινοτομίας σε οργάνωση και σε πολιτικές του κράτους, για αναβάθμιση των θεσμών, νομιμότητα και ισονομία»* (2);

«*ΔΙΗΜΕΡΗ άδεια στους Έντβιν Μουράτι και Μπαρκ Σεγκιρί χορήγησε ο Σάββας Κωφίδης κατόπιν σχετικού αιτήματος των δύο ποδοσφαιριστών, οι οποίοι σκοπεύουν να βρεθούν το Σαββατοκύριακο στο Παρίσι»* (2).

Можливість поширення ПЕ причини за рахунок додавання нових компонентів в інтерпозиції до ключових складових частин свідчить про більш слабкі синтагматичні зв'язки компонентів, що певним чином порушує цілісне оформлення ПЕ. Проте аналіз корпусного матеріалу досліджуваних мов дозволяє простежити безперечно домінування варіантів *in pursuit of*, *για την επιδίωξη* і *κατόπιν αιτήματος*. Це, з одного боку, виявляє тенденцію мови до економії, а з іншого – демонструє процес мовних змін на синхронному зрізі, тобто незавершеність переходу цих одиниць до розряду ПЕ.

Висновки з проведеного дослідження. Аналіз можливих модифікацій ПЕ дозволяє дійти висновку, що досліджувані нарізно оформлені одиниці у двох порівнюваних мовах виявляють властивості слова, але характеризуються різним рівнем синтаксичної зв'язності й тяжінням до полюсу прийменників. Проте питання межі власне складних прийменників і ПЕ залишається невизначеним, що свідчить про їхній перехідний статус.

Запропонована стаття не претендує на вичерпне висвітлення проблеми визначення критеріїв синтаксичної подільності англійських і новогрецьких ПЕ зі значенням причини. Особливості структури, форми вираження та функціонування ПЕ причини потребують подальшого ретельного дослідження із залученням текстів різних типів і жанрів, що, безумовно, сприятиме розробленню певних положень теорії дискурсу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Антонова О. Еквіваленти слова, співвідносні з прийменниками семантики відповідності в польській і українській мовах. Магістеріум. 2009. Вип. 37. С. 13–17.
2. Куц Н. Прийменникова еквівалентність в українській граматиці: структура, семантика, функції: автореф. дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.02.01. Донецьк, 2009. 20 с.
3. Левакіна Т. Семантична диференціація та функціонування прийменників соціативності в українській мові: автореф. дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.02.01. Запоріжжя, 2011. 17 с.
4. Лучик А. Природа і статус еквівалентів слова у мовній системі. Мовознавство. 2006. № 5. С. 95–99.
5. Пособчук О. Статус прийменникових еквівалентів слова в українській, німецькій та іспанській мовах. Мова, література і культура: актуальні питання взаємодії: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 22–23 серпня 2014 р. Львів: ГО «Наукова філологічна організація «Логос», 2014. С. 39–42.
6. Загнітко А. Теоретична граматики української мови: Синтаксис: монографія. Донецьк: ДонНУ, 2001. 662 с.
7. Бутко Л. Неповнозначні лексичні комплекси української мови (структурно-семантичний і функціонально-стилістичний аспекти): автореф. дис. канд. філол. наук: спец. 10.02.01. Кіровоград, 2008. 17 с.
8. Hoffmann S. Grammaticalization and English Complex Prepositions: A Corpus-Based Study. London & New York: Routledge, 2005. 214 p.
9. Quirk R., Greenbaum S., Leech G., Svartvik J. A Comprehensive Grammar of the English Language. Longman. 1985. 1779 p.
10. Klégr A. English complex prepositions of the prepositional phrase type. Acta Universitatis Carolinae Philologica 5, Prague Studies in English XXII. Prague, 1997. P. 51–78.
11. Sweet H. A New English Grammar. Logical and Historical. Oxford: Oxford University Press, 1958. 168 p.
12. Kruisinga E. A Handbook of Present-day English. Part II: English Accidence and Syntax. Groningen: P. Noordhoff, 1932. 550 p.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ:

1. British National Corpus. Oxford, 1991–2007. URL: <http://www.natcorp.ox.ac.uk>.
2. Corpus of Modern Greek. URL: <http://www.web-corpora.net/GreekCorpus/>.